

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRİK , 1919-20, s. 59. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591135351904/facsimile.pdf> (tilgået 24. juni 2021)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

er en christen Philosophus. GUD baade frygter og elsker jeg, men jeg elsker ham dog mere end jeg frygter ham. Til hans Ære, besynderlig til hans Forsyns Pris, henfører jeg alt hvad der er gjort eller gøres af ham. Jeg beflitter mig ikke saa meget paa at blive lærdere som paa at vorde bedre. Intet rinder mig hyppigere i Hu end Tanken om Døden og den liflige Udødelighed. Det ligger mig mest paa Samvittigheden, at jeg kan leve frommelig for GUD, retfærdig og uegennyttig mod min Næste. Det er mit højeste Ønske, at jeg fra dette Livs Gæsteherberg lykkeligt til sin Tid kan vende hjem til hint de salige Sjæles inderlig attraaede Fædreland.

XIII

OM HEDNINGENES FORTJENESTER AF GUDS KIRKE.

EN Prædikanter og fortrolig Ven af mig^{a)}, som baade var rig paa Veltalenheds Hæder og Uegennyttigheds Pris, ret et Mønster til Efterfølgelse, havde offentlig talt til Folket om den Hovedsmand, hvem Jødernes Øverster hos *Lucam* anbefale Frelseren med disse Ord: *Han er vel værd at du gør ham dette; thi han elsker vort Folk og har selv bygt os vor Synagoge*^{b)}. Denne Velgering havde han, som billigt er, berømmet med store Lovord og havde derimod strængeligt gennemheglet dem, som ere

aldeles uden Næstekærlighed og alene optagne af sig selv, og som kære sig mere om deres Heste end om deres Næste, og tage omhyggeligere Vare paa Beder end paa Bedehuse^{c)}. En højædel og højfornem Herre^{d)} havde hørt hans Prædiken, og saasom der næppe var noget som befaldt ham mere end Gæstebud af Embedsmænd, og ingen Lystighed der glædede ham højere end lærde Efterforskninger, medens han dog af Naturen var mindre rundhaandet og gavmild, indbød han Manden med nogle andre. Hvad sker? Den højfornemme Herre søgte — uvist om af Lyst til Klammeri eller for alvorligt at sige sin Mening — at hakke paa og forklejne den Ros hvormed Prædikanten saa smukt havde hædret Hovedsmanden, og indvendte fripostig, at Christus hos *Matthæum* siger: *Et raadent Træ kan ikke bære gode Frugter*^{e)}. Deraf opstod med eet Strid om Hedningenes gode Gerninger: om de virkelig ere gode og den algode og almægtige treenige GUD til Velbehag? Dette bar min Ven ingenlunde Betænkende om at bekræfte, ikke saa meget i Lid til de Jøders bestemte Vidnesbyrd, der lovpriste Hovedsmandens Gavmildhed, men til Frelserens aabenbarlige Vidnesbyrd, hvilken ingenlunde kastede Vrag paa Mandens Velgerninger, men baade naadig hjalp ham paa hans Bøn og — hvad der er vigtigere — selv undrederes over Mandens usædvanlige Tro. — Herfra gik man over til Exempler, og ransagede, om Fyrsten af Tyrus^{f)} havde indlagt sig ringe Fortjeneste af Templet i Jerusalem, hvilken af et

saa fyrigt Sind kom Salomon til Hjælp og sendte ham Gaver? Om denne Gerning for saa vidt misbagede GUD, som Templet senere, fordi *Hiram* havde gjort Tjenester dermed, blev opbrændt af *Chaldæerne*⁸⁾? Der blev spurgt om *Cyro* og *Artaxerxe*, der siges at have gjort sig saa ypperlig en Umage for de guddommelige Ting⁹⁾; disse, svarede den højfornemme Mand, havde for saa vidt gjort godt som de intet ondt havde gjort. Der spurgtes fremdeles om *Cornelio*, som i den hellige Skrift hædres med denne Lovtale: *Han var from og frygtede GUD, og gav Folket mange Almisser, og bad altid til GUD*¹⁰⁾. Som fuldgyldigt Vidne paa at denne ypperlige, men dengang endnu uigenfødte (som de kalde det) Mands gode Gerninger have været GUD til allerstørste Velbehag, anførtes Engelen, der tiltalte ham saalunde: *Dine Bønner og dine Almisser ere stegne op for GUD og ihukommede*¹¹⁾. Ved at høre det Ord tav den højfornemme Herre stille, som om hans Tunge var bleven ramt af et Slag fra Himlen, og saalunde blev der sluttet Vaabenstilstand. Men hvad sker? Da den højagtbare Prædikanter kort efter var gaaet bort, hændte det sig som det hedder i hint vel kendte Vers:

*En Flygtning kan til Kamp paaany dog fremad gaa*¹²⁾.

Hin visselig ej ulærde Vært gjorde et Anfald paa mig, idet han venlig spurgte, om hine grumme Ophavsmænd til de ti Forfølgelser bør berømmes paa det højeste, ligesom *Polycrates* skrev *Basiridis Pris*?¹³⁾ Om noget var vildere, grusommere og af-